

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

6. Vtrum baptizati baptismo Ioannis, essent postea baptizandi baptismo
Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

a baptismo, aut baptismo aliquid confert: sed a baptismo Ioanis nullus aliquid accipere poterat (quia in eo gratia non conferebatur, vt dictum est *) nec aliquis baptismo aliquid conferre poterat, nisi Christus, qui tactu mundissimæ suæ carnis aquas sanctificauit. ergo videtur, quod solus Christus baptismo Ioannis debuerit baptizari.

¶ 3 Præterea. Si alij illo baptismo baptizabatur, hoc non erat, nisi vt præparentur ad baptismum Christi, & sic cõueniens videbatur, quod sicut baptismus Christi omnibus confertur, & magnis & paruis, & Gentilibus & Iudæis, ita etiam & baptismus Ioannis conferretur: sed non legitur quod ab eo pueri baptizarentur, nec etiã Gentiles: dicitur enim Mar. 1. quod egrediebantur ad illum Israelitæ vniuersi, & baptizabantur ab illo. ergo videtur quod solus Christus a Ioanne debuerit baptizari.

SED CONTRA est, quod dicitur Luc. 3. Factum est, cum baptizaretur omnis populus, & Iesus baptizato & orante aperti sunt cœli.

RESPON. Dicendum, quod duplici de causa oportuit alios a Christo baptizari baptismo Ioannis. Primò quidem, vt Augustin. * dicit super Ioan. quia si solus Christus baptismo Ioannis baptizatus esset, non defuissent qui dicerent, baptismum Ioannis, quo Christus est baptizatus, digniorem esse baptismum Christi, quo alij baptizantur. Secundò, quia oportebat per baptismum Ioannis alios ad baptismum Christi præparari, sicut dictum est. *

AD PRIMVM ergo dicendum, quod non propter hoc solum fuit Ioannis baptismus institutus, vt Christus baptizaretur, sed etiam propter alias causas, vt dictum est. * Et tamen si ad hoc solum esset institutus, vt Christus eo baptizaretur, oportebat prædictum inconueniens vitari, alijs hoc baptismum baptizatis.

AD SECUNDVM dicendum, quod alij qui ad baptismum Ioannis accedebant, non poterant quidem baptismum aliquid conferre, nec tamen a baptismum gratiam accipiebant, sed solum pœnitentiæ signum.

AD TERTIVM dicendum, quod quia ille baptismus erat pœnitentiæ, quæ pueris non conuenit, ideo baptismum illo pueri non baptizabantur. Conferre autem gētibus viam salutis, soli Christo referuabatur, qui est expectatio gentium, vt dicitur Genes. penult. sed & ipse Christus Apostolis inhibuit Gentilibus Euangelium prædicare, ante passionem & resurrectionem: vnde multò minus conueniebat per Ioannem Gentiles ad baptismum admitti.

¶ Super Questionis 38. Articulum tertium.

ARTICVLVS V.

Vtrum baptismus Ioannis debuerit cessare Christo baptizato.

Titulus clarus est.

¶ In corpore vna conclusio: Baptismus Ioannis nõ debuit cessare Christo baptizato. Probat quadrupliciter.

¶ In prima ratione ex Chrysof. aduertit nouit, quod si Christo baptizato Ioannes cessasset, putari potuisset, quod tantæ Christi excellentiæ in baptismo monstrata inuidisset Ioannes, & cessando

4. dist. 3. q. 2. art. 1. q. 3. ad 1. & q. 4. per totum.

F ¶ 2 Præter. Aug. * dicit super Ioan. baptizatus est Christus, & cessauit Ioannis baptismus. ergo videtur, quod Ioannes post Christum baptizatum, nõ debuerit baptizare.

¶ 3 Præter. Baptismus Ioannis erat preparatorius ad baptismum Christi: sed baptismus Christi incepit statim Christo baptizato: quia tactu suæ mundissimæ carnis vim regenerationem contulit aquis, ut Beda dicit. ergo videtur quod baptismus Ioannis cessauerit Christo baptizato.

SED CONTRA est, quod dicitur Ioan. 3. quod venit Iesus in Iudæam terram, & baptizabat: erat autem & Ioannes baptizans: sed Christus non baptizauit, nisi postquam fuit baptizatus. ergo videtur, quod postquam Christus fuit baptizatus, adhuc Ioannes baptizabat.

RESPON. Dicendum, quod baptismus Ioannis cessare non debuit Christo baptizato. Primò quidem, quia, ut Chrysof. * dicit, si cessasset Ioannes baptizare Christo baptizato, existimaretur quod zelo, vel ira hoc faceret. Secundò, quia si cessasset a baptizando, Christo baptizante, discipulos suos in maiore zelum immisisset. Tertio, quia persistens in baptizando, suos auditores mittebat ad Christum. Quarto, quia (vt Beda dicit) adhuc permanebat umbra veteris legis, nec debuit p̄cursor cessare, donec veritas manifestaretur.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod nondum Christus erat plene manifestatus eo baptizato: & ideo adhuc necessarium erat, quod Ioannes baptizaret.

AD SECUNDVM dicendum, quod baptizato Christo cessauit baptismus Ioannis: non tamen statim, sed eo incarcerationo. Vnde Chrysofom. * dicit super Ioannem, ætino propter hoc permissam esse mortem Ioannis, & eo sublato de medio, Christum maxime prædicare cœpisse, ut omnis multitudinis affectio ad Christum transfiret, & non ultra his, quæ de vtroque erant, sententijs scinderetur.

AD TERTIVM dicendum, quod baptismus Ioannis preparatorius erat, non solum ad hoc, quod Christus baptizaretur, sed etiam ad hoc, quod alij ad Christi baptismum accederent: quod nondum fuit impletum Christo baptizato.

ARTICVLVS VI.

Vtrum baptizati baptismum Ioannis, essent postea baptismum Christi baptizandi.

K **AD SEXTVM** sic proceditur. Videtur, quod baptizati baptismum Ioannis, non fuerint baptizandi baptismum Christi. Ioannes enim nõ fuit minor Apostolis, cum de eo scriptum sit Matt. 11. Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista: sed illi qui baptizabantur ab Apostolis, non iterum baptizabantur, sed solummodo addebatur eis impositio manuum. Dicitur enim Ad. 8. quod aliqui baptizati tantum erant a Philippo in nomine Domini Iesu, tunc Apo-

¶ Super Questionis trigesima octauæ Articulum sextum.

Titulus clarus.

¶ In corpore duo sunt. Primò, recitatur opinio Magistrum sentent. Secundo, respondetur quæsitio. Opinio Magistrum distinguit duplicem dispositionem baptizatorum a Ioanne (vt patet in litera) & quosdam rebaptizandos baptismum Christi, & quosdam non dicit.

¶ Quod ad secundum Auctor simpliciter dicit, quod omnes baptizati a Ioanne baptizandi erant baptismum Christi, & propterea

Trist. Ioan. med. tom. 1.

Homil. 1. Ioan. non in tom. 1. a princ.

Homil. 8. Ioan. non in tom. 1.

Inf. q. 4. dist. 3. q. 2. art. 1. q. 3. ad 1. & q. 4. per totum.

Trist. Ioan. & m.

fa, quare illi fuerunt baptizati post baptismum foā. F quia Spiritum sanctum non cognouerant, sed quia non erant baptismum Christi baptizati.

AD QVINTVM dicendum, quod sicut dicit Augu. contra Faustum, Sacramenta nostra sunt signa praesentis gratiae: sacramenta vero veteris legis, fuerunt signa gratiae futurae. Vnde ex hoc ipso, quod Ioannes baptizauit in nomine venturi, datur intelligi, quod non dabat baptismum Christi, qui est sacramentum nouae legis.

¶ Super Quaestione trigesima nona Articulum primum.

QVAESTIO XXXIX.

De Baptizatione Christi, in octo, articulis diuisa.

¶ Titulus clarus est.

¶ In corpore vnica conclusio: Conueniens fuit Christum baptizari. Probatur tripliciter. Omnia sunt clare.

DEINDE considerandum est de baptizatione Christi.

ET CIRCA hoc quaeruntur octo.

¶ Primo, Vtrum Christus debuerit baptizari.

¶ Secundo, Vtrum debuerit baptizari baptismum Ioannis.

¶ Tertio, De tempore baptismi.

¶ Quarto, De loco.

¶ Quinto, De hoc quod ei sunt caeli aperti.

¶ Sexto, De Spiritu sancto apparere in ipse columbe.

¶ Septimo, Vtrum illa columba fuerit verum animal.

¶ Octauo, De voce patrum testimonii.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum fuerit conueniens Christum baptizari.

¶ 4. dist. 2. q. 2. art. 3. q. 1. Et q. 3. art. 2. q. 1. cor. Et 1. Matth. 3. op. 1. so. cap. 9.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur quod non fuerit conueniens Christum baptizari. Baptizari enim est abluere: sed Christo non conuenit abluere, in quo nulla fuit impuritas, ergo videtur quod Christum non decuerit baptizari.

¶ 2. Præ. Christus circumcisionem suscepit, ut impleteret legem: sed baptismus non pertinebat ad legem, ergo non debebat baptizari.

¶ 3. Præ. Primum mouens in quolibet genere, est immobile secundum illum motum: sicut celum quod est primum alterans, non est alterabile: sed Christus est primum baptizans, secundum illud Ioa. 1. Super quem videris Spiritum descendentem, & manentem, hic est qui baptizat, ergo ipsum non decuit baptizari.

SED CONTRA est, quod dicitur Matth. 3. quod venit Iesus a Galilæa in Iordanem ad Ioannem, ut baptizaretur ab eo.

RESPOND. Dicendum, quod conueniens fuit Christum baptizari. Primo quidem, quia ut Ambrosius dicit super Luc. Baptizatus est dominus, non mundari volens, sed mundare aquas, ut ablute per carnem Christi, qui peccatum non cognouit, baptismatis vim haberet, & ut sanctificatas aquas relinqueret postmodum baptizandis, sicut Chrysostomus dicit super Matth. Secundo, quia sicut Chrysostomus dicit super Matth. quoniam ipse non esset peccator, tamen naturam suscepit peccatricem, & similitudinem carnis peccati: propterea, etsi pro se baptismate non indigebat, tamen in aliis, carnalis natura opus habebat. Et sicut Gregorius Nazianzenus dicit, Baptizatus est Christus, ut totum veterum Adam immergat aqua. Tertio, baptizari voluit, sicut Augustinus dicit in sermone de Epiphania: quia

¶ 2. in Luc. 11. 2. i. prim. tom. 5.

¶ homil. 4. in ope imp. non remore a pris. to. 2.

¶ In orat. in Epiph. i. i. m. 2. a medio.

voluit facere, quod faciendum omnibus imperat. Et hoc est, quod ipse dicit, sic decet nos implere omnem iustitiam, ut enim Ambrosius dicit super Lucam. Hæc est iustitia, ut quod alterum facere velis, prius ipse incipias, & tuo alios hortaris exemplo.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christus non fuit baptizatus ut ablueretur, sed ablueret, sicut dictum est.

AD SECUNDVM dicendum, quod Christus non solum debebat implere ea, quae erant veteris legis, sed etiam inchoare ea, quae sunt nouae legis. Et ideo non solum voluit circumcidi, sed etiam baptizari.

AD TERTIVM dicendum, quod Christus est primum baptizans spiritualiter: & sic non est baptizatus, sed solum in aqua.

ARTICVLVS II.

Vtrum Christus baptismum Ioannis debuerit baptizari.

¶ Super Quaestione 39. Articulum secundum.

¶ Titulus clarus est.

¶ In corpore duo sunt. Primo, declaratur quod supponitur, Christum baptizatum baptismum Ioannis ex auctoritate Augustini. Secundo, probatur tripliciter conclusio, scilicet conueniens fuit Christum baptizari baptismum Ioannis.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, quod Christus non debuerit baptizari baptismum Ioannis. Baptismus enim Ioannis fuit baptismus poenitentiae: sed poenitentia Christo non conuenit, quia nullum habuit peccatum, ergo videtur quod non debuerit baptizari baptismum Ioannis.

¶ 2. Præ. Baptismus Ioannis, sicut dicit Chrysostomus, medium fuit inter baptismum Iudaeorum, & Christi baptismum: sed medium sapit naturam extremorum. Cum ergo Christus non fuerit baptizatus baptismate legali, nec etiam baptismate suo, videtur quod pari ratione baptismate Ioannis baptizari non debuerit.

¶ 3. Præ. Omne quod in rebus humanis est optimum, debet attribui Christo: sed baptismus Ioannis non tenet supremum locum inter baptismata, ergo non conuenit Christum baptizari baptismum Ioannis.

SED CONTRA est, quod dicitur Matth. 3. quod venit Iesus in Iordanem, ut baptizaretur a Ioanne.

RESPOND. Dicendum, quod sicut dicit Augustinus, super Ioannem baptizatus dominus baptizabat, non eo baptismate, quo baptizatus est. Vnde, cum ipse baptizaret baptismum proprio, consequens est quod non fuerit baptizatus suo baptismate, sed baptismate Ioannis. Et hoc fuit conueniens, primo quidem, propter conditionem baptismi Ioannis, qui non baptizauit in Spiritu, sed solum in aqua: Christus autem spiritualiter baptismate non indigebat, qui a principio suae conceptionis gratia Spiritu sancto repletus fuit, ut patet ex dictis. & hæc est ratio Chrysostomi. Secundo ut Beda dicit, baptizatus est baptismum Ioannis, ut baptismum suo baptismum Ioannis comprobaret. Tertio, sicut Gregorius Nazianzenus dicit. A cecidit Christus ad baptismum Ioannis, sanctificaturus baptismum.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod sicut supra dictum est, Christus baptizari voluit, ut nos suo exemplo induceret ad baptismum. Et ideo ad hoc, quod effectus

¶ in Luc. 11. 2. i. m. 2. a medio.

¶ 4. dist. 2. q. 2. art. 3. q. 1. Et q. 3. art. 2. q. 1. cor. Et 1. Matth. 3. op. 1. so. cap. 9.

¶ 2. in Luc. 11. 2. i. prim. tom. 5.

¶ 3. 4. dist. 2. q. 2. art. 3. q. 1. Et q. 3. art. 2. q. 1. cor. Et 1. Matth. 3. op. 1. so. cap. 9.